

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (B.A.)
1.6 Szak / Képesítés	Didaktikai teológia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Fundamentális teológia: valláskritika, kinyilatkoztatás					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Drd. András Szabolcs				
2.4 Tanulmányi év	2019-2020	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező – alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					44
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja					94
3.8 A félév össz-óraszámja					150
3.9 Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	A hitről való racionális számadás egyrészt „kifelé” kell hogy történjen, vagyis azokkal szemben, akik nem-hívőként, illetve más hitűként kritikusan megkérdőjelezzik a keresztény hitet. Másfelől a számadás „befelé” is meg kell hogy történjen: magáért a hívőért és a hitért önmagáért.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A hittudomány területén belül a fundamentális teológia feladatát a következőképpen lehet körülírni: A fundamentális teológia a keresztény hit ésszerűségének (racionalitásának) igazolásával és alapjainak feltárásával foglalkozik. Mint tudományos teológiai diszciplína, annak a felfogásnak a kifejeződése, hogy a keresztény hit ésszerű (értelmes, megfontolt) kell hogy legyen – illetve nem szabad ésszerűtlennek, megfontolatlanoknak lennie. Ezzel a fundamentális teológia egy olyan ügyet szolgál a kereszténységben belül, amely bár széles körben elterjedt, de mégsem magától értetődő törekvés.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az, hogy mennyire ésszerű valakinek a hite, az abban mérhető le, hogy milyen intellektuális gondossággal (pontossággal) és felelősséggel tesz eleget az igazság melletti elköteleződésnek. A fundamentális teológia bibliai alapelveként gyakran kerül előtérbe 1Pét 3,15: „Mindig legyetek készen arra, hogy válaszolni tudjatok mindenkinek, aki a bennetek lévő reménység okát kérdezi tőletek”.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Ezzel pedig már meg is neveztük a fundamentális teológia, illetve ezen kurzus meghatározó két alapindítékát (motivációját): Apologetikus indíték (a hit racionális védelme) és megalapozó indíték (a teológia racionális megalapozása).

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Mi a hit? Avagy amire gondolunk, amikor hitet mondunk.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Mi a teológia? Avagy a hitről szóló reflexió tudományos művelése.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Mi az alapvető hittudomány? Avagy a teológia a nyitott, kritikus és önkritikus párbeszéd útján.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Értelmetlen a vallásos beszéd? Avagy valláskritika az analitikus filozófiában.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Beszélni Istenről, de hogyan? Avagy a vallásos beszéd értelmezési modelljei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Ésszerű-e a hit? Avagy a hit és a racionalitás fogalmának viszonyáról.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Be lehet Istent bizonyítani? Avagy érvek Isten létezése mellett.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

A vallás nem más mint emberi projekció? Avagy találkozás a funkcionális valláskritikával.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A szenvedés az ateizmus sarkköve? Avagy az istenhívó a vádlottak padján.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Megismerhető-e Isten? Avagy a kinyilatkoztatás hitének megismeréstani aspektusai.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Megbízható-e a vallásos tapasztalat? Avagy a hit és a tapasztalat kapcsolatáról.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Egyházon kívül nincs üdvösség? Avagy tájékozódás a vallások teológiája területén.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Kinyilatkoztatás Jézus Krisztus által? Avagy problémák és utak a krisztológiában.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Természettudás és istenbeszéd. A természettudományos megismerés jelentősége a teológiai reflexió számára.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

Könyvészet:

FRIES, Heinrich: *Fundamentaltheologie*, Graz ²1985.

HILPERT, Konrad – LEIMGRUBER, Stephan (Hgg.): *Theologie im Durchblick: Ein Grundkurs*, Freiburg 2008.

KLAUSNITZER, Wolfgang: *Glaube und Wissen. Lehrbuch der Fundamentaltheologie für Studierende und Religionslehrer*, Regensburg 1999.

KREINER, Armin: *Párbeszéd és igazság viszonya az egyházban*, (ford. Vik János), in: Korpics Márta – P. Szilczl Dóra (szerk.), *Szokrális kommunikáció. A transzcendens mutatkozása*, Budapest 2007, 143-156.

KREINER, Armin: *Naturwissen und Gottesrede. Die Bedeutung naturwissenschaftlicher Erkenntnis für die theologische Reflexion*, Hirschberg 58. (2005/6.), 341-345. Magyarul: KREINER, Armin: *Természettudás és istenbeszéd. A természettudományos megismerés jelentősége a teológiai reflexió számára* (ford. Vik János), in *Keresztény Szó* (2010/1), 31-33.

LOICHINGER, Alexander: *Frage nach Gott*, Paderborn 2003.

LOICHINGER, Alexander: *Ist der Glaube vernünftig? Zur Frage nach der Rationalität in Philosophie und Theologie*, Teil I und Teil II, Neuried bei München 1999.

MÜLLER, Klaus (Hg.): *Fundamentaltheologie. Fluchtlinien und gegenwärtige Herausforderungen*, Regensburg 1998.

SCHMIDT-LEUKEL, Perry: *Grundkurs Fundamentaltheologie. Eine Einführung in die Grundfragen des christlichen Glaubens*, München 1999.

VIK János: *Reflexiók a hitről. Kérdések, érvek és ellenvetések az alapvető hittudomány tárgykörében*, Kolozsvár 2017.

VON STOSCH, Klaus: *Einführung in die Systematische Theologie*, Paderborn 2006.

WERBICK, Jürgen: *Den Glauben verantworten. Eine Fundamentaltheologie*, Freiburg-Basel-Wien 2000.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés. Témák megbeszélése és kiosztása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	

Teremtés és evolúció - Dawkins bemutatása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 1. fejezet.
A természettudomány és az ateizmus – Keresztény reakciók Darwin nézeteire.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 2. fejezet.
A bizonyítékok szerepe a tudományban és a vallásban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 3. fejezet.
A mémek fölöslegessége.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 4. fejezet.
A párbeszéd további lehetőségei tudomány és vallás között.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 5. fejezet.
A tudomány és a vallás kapcsolatának négy szemléletmódja.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 1. fejezet.
Csillagászat és teremtés.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 2. fejezet.
A kvantumfizika következményei.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 3. fejezet.
Evolúció és folyamatos teremtés.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 4. fejezet.
Genetika, idegtudomány és emberi természet.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 5. fejezet.
Isten és a természet.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 6. fejezet.
A vallás váratlan újjáéledése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Az ateizmus alkonya</i> , 7. fejezet.
Posztmodernizmus: ateizmus és radikális változások a kultúrában.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Az ateizmus alkonya</i> , 9. fejezet.
<p>Könyvészet:</p> <p>BARBOUR, Ian G.: <i>A természettudomány és a vallás találkozása. Ellenségek, idegenek vagy társak?</i> (ford. Dr. Both Előd), Pozsony 2009.</p> <p>DAWKINS, Richard: <i>Isteni téveszme</i> (ford. Kepes János), Budapest 2009.</p> <p>MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene. Gének, mémek és az élet értelme</i> (ford. Dr. Both Előd), Pozsony 2008.</p> <p>MCGRATH, Alister: <i>Az ateizmus alkonya</i> (ford. Paulik Péter), Budapest 2008.</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban van mindazzal, ami ezen a szakterületen történik az ország többi egyetemén és külföldön egyaránt.
- A tantárgy elébe megy azoknak az elvárásoknak és szakmai szabványoknak, amelyeket a teológia szakterületének kutatói megfogalmaztak.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	75%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	25%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás? Szóbeli vizsga formájában. A teremben mindig három vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 20 percet lehet készülődni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés. Milyen forrásanyagból lehet majd felkészülni a vizsgára? A tankönyv, amelyből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: Vik János: <i>Reflexiók a hitről. Kérdések, érvek és ellenvetések az alapvető hittudomány tárgykörében</i>, Kolozsvár 2017, http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2082.pdf, 2017.12.21. Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort? A vizsgatételsort legkésőbb december 20-án kapja meg az évfolyam. Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy? A szóbeli vizsga a végső jegy 75%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 25%-át. Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten? Nem lesz parciális vizsga. Pontosan mi a feladata annak, aki nem tud eleget tenni a szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségének? Pontosán melyik dátumig kell majd elvégezni a pluszfeladatot? Szemináriumi foglalkozáson 75%-ban kötelező a jelenlét, tehát maximum 7x45 perc hiányzás megengedett. A megengedettnél több hiányzás indokoltságát a diák a szemináriumért felelős oktatóval előre megbeszéli, s azt is, hogy szükség van-e pluszfeladat elvégzésére, s ha igen, milyen határidőig kell azt benyújtani. Kötelező egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása. 			

Kitöltés dátuma

2019.04.30

Előadás felelőse

Dr. Vik János

Szeminárium felelőse

Drd. András Szabolcs

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2019.04.30

Intézetigazgató

Dr. Zamfir Korinna